

W – 69 Efektywna lekcja przyrody w kontekście nowej podstawy programowej

Przedstawiamy propozycję planu nauczania przyrody w klasie IV szkoły podstawowej w oparciu o nową podstawę programową. Plan nie zawiera wszystkich elementów, np. nie uwzględnia lekcji powtórzeniowych i prac klasowych, ale może być inspiracją do autorskiego planowania zajęć z przyrody.

lp	Temat lekcji	Wymagania szczegółowe	Warunki realizacji
I. Sposoby poznawania przyrody.			
1	Co to jest przyroda?	1, 2	Obserwacja pośrednia otoczenia szkoły
2	W jaki sposób poznajemy przyrodę?	1, 2, 4, 5, 6	Ćwiczenia w posługiwaniu się przyrządami badawczymi
3	Jakie zmysły pozwalają poznać przyrodę?	3, 4	Ćwiczenie „Wykorzystujemy zmysły do badania otoczenia”
4	Chronimy nasze zmysły	I – 4,6; IV – 4,5	Dyskusja, sesja plakatowa
5	Wykorzystanie poznanych przyrządów w poznawaniu przyrody	2, 3, 4	Ćwiczenia w posługiwaniu się przyrządami badawczymi – lekcja w terenie
II. Orientacja w terenie.			
6	Poznajemy kierunki geograficzne	1	
7	Wyznaczanie kierunków geograficznych w terenie	2, 9	Lekcja w terenie z wykorzystaniem gnomonu i kompasu
8	Co to jest plan i mapa?	3, 6	Czytanie planu i mapy
9	Ćwiczenia w czytaniu planu/mapy turystycznej	6, 8	Czytanie planu i mapy wybranej miejscowości
10	Uczymy się orientowania planu/mapy w terenie	7, 8	Orientacja mapy w terenie, lekcja terenowa
11	Rysujemy szkic/plan okolicy szkoły	4, 5	Ćwiczenia w rysowaniu szkicu/planu terenu wokół szkoły – lekcja

			terenowa
12	Wędrowka Słońca nad horyzontem w różnych porach roku	9, 10, 11	Lekcja terenowa
III. Pogoda, składniki pogody, obserwacje pogody.			
13	Poznajemy składniki pogody	1, 4, 5	Czytanie prognozy pogody dla wybranych miast Polski
14	Pogoda, a cztery pory roku w Polsce	8	Czytanie mapy prognozy pogody z uwzględnieniem pór roku
15	Prognoza pogody	3	Ćwiczenia w czytaniu mapy pogody
16	Obserwacja pogody	1, 3, 4, 5	Lekcja w terenie
17	Opisujemy zjawiska pogodowe	6, 7	Analiza ilustracji przedstawiającej zjawiska pogodowe
IV. Ja i moje ciało.			
18	Jak zbudowane jest moje ciało?	1, 2	Analiza modelu tułowia człowieka, plansze, film
19	Jakie funkcje pełnią układy budujące moje ciało?	1	film
20	Mój wygląd i zachowanie w okresie dojrzewania	3, 6	Wywiad ze szkolną pielęgniarką
21	Na czym polega zdrowy styl życia	IV – 6, V - 10	Sesja plakatu, ulotki o zdrowiu
V. Ja i moje otoczenie.			
22	Jak zdrowo i bezpiecznie wypoczywać?	1, 10	Film edukacyjny, opowieści uczniów „Jak spędziłem wakacje”?
23	Poznajemy choroby, którymi możemy się zarazić	2, 10	Spotkanie z pielęgniarką szkolną
24	Substancje szkodliwe w naszym otoczeniu	4, 9	Analiza opakowań po różnych produktach, analiza piktogramów
25	Inne substancje wokół nas	3	Ćwiczenia w określaniu właściwości substancji
26	Zwierzęta i rośliny zagrażające naszemu zdrowiu	5,6	Analiza ilustracji roślin trujących, niebezpiecznych zwierząt, film edukacyjny, wirtualna

			wycieczka po ogrodach botanicznych, zoologicznych
27	Kiedy się skaleczę...	7	Ćwiczenia praktyczne w opatrywaniu ran, spotkanie z pielęgniarką
28	Uzależnienia i ich skutki	8	Film edukacyjny, scenki rodzajowe
29	Tworzymy katalog zasad zdrowego stylu życia - powtórzenie	IV – 6, V - 10	Sesja plakatowa

VI. Środowisko przyrodnicze najbliższej okolicy.

30	Rozpoznawanie składników przyrody	1, 4, 5	Lekcja terenowa, obserwacja otoczenia szkoły
31	Formy ukształtowania terenu	2, 3	Lekcja terenowa – obserwacja ukształtowania terenu najbliższej okolicy
32	Tworzymy model pagórka i doliny rzecznej	2, 3	Ćwiczenia w budowaniu modelu pagórka i doliny rzecznej
33	Warunki życia na łądzie	6	Film edukacyjny
34	Organizmy występujące w mojej okolicy	7, 10	Wirtualny spacer po najbliższej okolicy lub wycieczka do parku, na pole, łąkę
35	Jak zbudowany jest las?	8	Wirtualny spacer po lesie lub obserwacja bezpośrednia w terenie
36	Łąki i pola uprawne	11	Wirtualny spacer po łące i polu lub obserwacja bezpośrednia w terenie
37	Warunki życia w wodzie	12, 13	Wirtualny rejs statkiem po jeziorze
38	Organizmy samożywne i cudzożywne	9	Prezentacje uczniowskie

VII. Środowisko antropogeniczne i krajobraz najbliższej okolicy szkoły.

39, 40	Moja miejscowość dawniej i dziś	4, 5, 7	Zdjęcia okolicy dawniej i dziś, wywiady z babcją, dziadkiem
41	Zwiedzamy najbliższą okolicę	1, 2	Lekcja w terenie

42	Dlaczego (krajobraz)/moja miejscowość się zmienia?	3, 6	Analiza fotografii, planów miejscowości
43	Ciekawe i chronione miejsca wokół nas	8, 9	Analiza mapy najbliższej okolicy

Opracowanie: zespół nauczycieli pod kierunkiem Joanny Marek

1. Żaneta Wiśniewska – Poreda - Szkoła Podstawowa nr 9 w Łomży
2. Anna Mieczkowska – Szkoła Podstawowa im. Orła Białego w Wykowie
3. Małgorzata Czerwińska – Szkoła Podstawowa nr 10 w Łomży
4. Dorota Stankiewicz – Szkoła Podstawowa w Radziszewie Starym
5. Marek Szymański - Szkoła Podstawowa im Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Janowie
6. Zofia Polkowska – Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Przytułach
7. Alicja Cicha – Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. ks Jana Twardowskiego w Turośli
8. Sylwia Kostrowska - Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem
9. Ewa Zambrowska – Szkoła Podstawowa w Wierzbowie
10. Halina Chełstowska – Szkoła Podstawowa w Jeziorku